

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus II. De vsu notitiæ per confessionem acquisitæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

tio soli confessioni peccatorum, adeoque in gratia solius pœnitentis, ne illius peccata detegantur, ex communi Ecclesiæ sensu adiuncta sit.

Nota 8. fas esse pœnitenti agere cum suo Confessario, de confessione præterita, non petita eius licentia. Cùm tamen vice versa non liceat confessario loqui cum pœnitente, de auditis in præterita confessione, sine expressa illius licentia. Licet enim secretum tunc propriè non violetur, quia pœnitens id novit de quo agitur, violatur tamen sigillum Sacramentale, quatenus per hoc inducitur gravis obligatio non loquendi alteri de re audita in confessione, siue rem eam ignoret, siue non. Cæterum pœnitens eo ipso quod cum confessario loquitur de rebus confessis, censetur illi dare facultatem expressam de iis similiter cum eo agendi, adeo ut non teneatur confessarius tunc novam, & distinctam licentiam, cum eo de præterita confessione loquendi, petere. Verùm caueat confessarius ne limites concessæ licentiæ excedat, non enim potest loqui cum pœnitente, nisi de iis peccatis confessis quæ ipse pœnitens illi proponit. Vnde si de aliis loquendum iudicat, licentiam obtinere debet.

ARTICVLVS II.

De vsu notitiæ per confessionem acquisitæ.

DVBIVM est 2. an vti liceat, sine licentia pœnitentis, notitia confessionis ad directionem actuum exteriorum, modo id fiat sine reuelatione directa, vel indirecta sigilli Sacramentalis. *Respondes 1.* negari non posse, quin aliquis vsus notitiæ per confessionem partæ, licitus sit. Quis enim eos confessarios damnet, qui ex confessionibus auditis occasionem sumunt doctos consulendi, vel libros de casibus conscientia accuratius euoluendi, ut hac via doctiores euadant, & ad regendas animas aptiores? Quis vitio vertat confessario, quod per confessiones addiscens, quibus

quibus artibus homines in peccata pertrahantur; ipso alieno periculo cautior fiat? Certè tantum abest ut talis vltus vituperandus sit, quin potius ab omnibus confessariis omnino amplectendus videtur, modo absit periculum, ut dixi, violationis sigilli. Quia ex vna parte non est iniuriosus pœnitenti, & ex alia non parum utilis est confessario.

Respondeo 2. non videri illicitum vti notitia confessionis, ad faciendum aliquid, vnde adstantes conuinciant, pœnitentem confessum esse crimen aliquod, cuius ipsi conscij sunt, dummodo alij rei ignari, tale quid ex eo facto suspicari non possint. Probat, nam quando v. c. audio confessionem concubinarij, ei-que Eucharistiam ministro pœnitente concubina, hæc merito ex meo facto suspicari potest, concubinarium mihi declarasse peccata omnia, quibus no-uit eum contritum esse. Nemo autem hætenus dixit, nefas esse audire confessionem pœnitentis, ei-que Eucharistiam administrare, coram conscio criminum illius, aut sigillum sacramentale eo facto violari. Quod si confessionis, & Eucharistiæ sacramenta in iis circumstantiis licite administrantur, cur non similiter fiet licite aliquid aliud, ex quo soli criminis conscij suspicari possint, me illius notitiam ex confessione accepisse?

Hinc quando aliqui in necem Sacerdotis conspirarunt, si ille ex vnius confessione talis conspirationis certior fiat, multi Authores existimant, eum licite posse fugere, & si criminis socij ea fuga in suspensionem venturi sint, cõiurationem ei in confessione fuisse detectam; modo alij rei ignari, tale quid inde conicere nequeant.

Respondeo 3. ex statuto Clementis VIII. prohibitum esse tam Superioribus Regularium pro tempore existentibus, quàm confessariis qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur.

Vnde collige, nefas esse Superiori aliquem amouere ab officio, vel ad alium locum transferre, vel ei Eucharistiam denezare, aut simile quid facere, ob peccatum in confessione auditum; & si nulla prater pœnitentem suspicari possit, id ea de causa fieri. Quia non modo illicitum est verbis, aut factis peccata in confessione audita aliis reuelare, sed etiam ipsi pœnitenti extra confessionem tacite exprobrare, quod in dictis casibus fieret; cum hoc modo confessio valde onerosa, & exosa reddatur. Imo hinc merito inferiores occasiones sumerent, grauiora peccata reticendi in confessione, si scirent se propter illa posse extra confessionem officio priuari, aliudve damnum incurrere.

Collige 2. non licere Superiori vti scientia per confessionem habita, ad impediendum ne inferior peccatum aliquod perpetret, & si ille solus intelligat, id fieri ob peccatum in confessione declaratum, neque inde aliud damnum ipsi obueniat. Vt si superior sciens ex confessione, aliquem nocturne Monasterio egredi, curet maros arcolli, aliquo castro colore: quia v. c. fusibus hinc facile aditus patere potest. Cum enim pœnitens intelligat, vt supponimus, id ipsius causa fieri, negari non potest quin simul iudicet sibi eo facto peccatum confessum tacite exprobrari, meritoque suspicetur superiorem alias hoc casu tulerit, cum maiori ipsius grauamine, vt ad eum priuandum officio, notitia confessione parta vsurum. Quare cum talis suspicio satis rationalis videatur, meritoque pœnitentes a confessione auocare possit, conseqvens est Superiorem notitia confessionis, ad dictum effectum vti non debere, nec inculpate posse. Maxime cum id menti Clementis, & reuerentiæ Sacramento debita magis consentaneum videatur. Poterit tamen Superior petere facultatem a pœnitente, vt vti scientia confessionis ipsius, ad talem effectum, si id necessarium iudicet ad emendationem illius. Quam si dare nolit, sine

ab. o.

absolutione dimittendus erit, utpote ad illam male dispositus.

Nota quod diximus de superioribus Regularibus, ad seculares æque extendendum esse, cum Clemens VIII, prædicto statuto, non tam nouum aliquod ius posituum constituat, quàm quid ex ipso iure naturali, & diuino, posita institutione Sacramenti pœnitentiæ, sequatur, declaret. Vnde Parochus tenetur dare Eucharistiam petenti, & si ex confessione sciat eum ad eam recipiendam male dispositum esse, tenetur assistere illius matrimonio, quem via confessionis nouit occulto laborare impedimento, &c.

ARTICVLVS III.

De defectu in audienda confessione commisso.

Ubi est 1. quomodo se geret confessarius, qui post confessionem aduertit se grauem aliquem defectum in ea commisisse. Ad hoc breuiter respondeo per sequentia.

In primis confessarius post datam absolutionem, aduertens se aliquem à censuris inualidè absoluisse, debet petere facultatem ab iis absoluedi, ac deinde absentem absoluere. Hæc enim absolutio in eo distinguitur à Sacramentali, quod nec præsentiam subiecti, nec dolorem necessariò in eo exigit.

Deinde si confessarius aliquem à casibus reseruatæ, defectu potestatis inualidè absoluit, non potest obtenta facultate eum absentem absoluere, cum absolutio absenti collata inualida sit, ex dictis præcedenti opusculo; sed debet, si commode potest, ab eo facultatem petere, ut cum ipso de præterita confessione loqui possit, eaque obtenta illum de commisso errore monere.

Rursus si confessarius sufficienti iurisdictione præditus, inaduertenter pœnitentem sine absolutione peccati mortalis dimisit, & statim talem defectum

Es

aduer-